

Szentiváni Újság

Sanktiwaner Zeitung

IDŐJÁRÁS

MEGBIRKÓZOTT A KÖZSÉG
A JANUÁRI HÓVAL

INTERJÚ A POLGÁRMESTERREL

MÁR KÉSZÜL AZ IDEI
KÖLTSÉGVETÉS

NAPCSILLAG

HÓBAN-FAGYBAN IS MINDEN
HÉTEN NYIT A PIAC

PROGRAMAJÁNLÓ

Február 14. 8.30 - kb. 13.00

Sváb főzőtanfolyam

Fánk sütés (szalagos fánk, csörögéfánk, ekler fánk) az NNÖ szervezésében. Jelentkezés: dsvsanktiwan@gmail.com vagy 06 70 686 9004.

Helyszín: Tájház

Február 14. 14.00

A Nyugdíjas Egyesület közgyűlése és farsangi mulatsága

Helyszín: Aula

Február 15. 17.00

Farsangi Polka-Party a Pilisszentiváni Fúvószenekarral

Helyszín: Aula

Február 17. 18.00 - 21.00

Vidám sváb farsangtemetés

A szervező az NNÖ.

Helyszín: Schuck kocsmá

Február 18. 17.00 - 19.00

Sváb beszélgetés az NNÖ-vel

Helyszín: Tájház

Február 22. 15.00

Kártyaparti a Nyugdíjas Egyesülettel

Helyszín: Generációk háza

Március 15. 10.00

Ünnepi megemlékezés az 1848-49-es forradalom és szabadságharcról

10.00-tól koszorúzás, 10.30-tól ünnepség.

Helyszín: Főtér és Aula

Megszülettek

Detky Olivér

2025.12.22.

Béres Eszter Júlia

Detky Barnabás István

Varga-Murányi Aisa Rebeka

2026.01.08.

Murányi Emese Fruzsina

Varga Bálint

Hanulics Rebeka

2026.01.07.

Kicska Klára

Hanulics István

Isten hozott!

Házasságkötések

Husztics Nikolett
és Husztics Béla

2025.12.31.

Blum Eszter
és Blum László Richárd

2026.01.28.

Sok boldogságot!

Gyász hírek

Váncza László (81)

2025.12.30.

Peller Dániel (15)

2026.01.20.

Nyugodjanak békében!

Gergely Róbert Produkció

Ó, jössz-e már...?

NŐNAP ALKALMÁBÓL: SZÉCSI PÁL-EMLÉKEST VÖRÖSVÁRON!

ELŐADJA: GERGELY RÓBERT

Közreműködik: Gaál Zsófia, Gere Orsolya, Némédi-Varga Tímea, Katz Zsófi
Koreográfus: Rimár Izabella Hangmester: Gáti Péter Multimédia: Halmi Zoltán
Rendezőasszisztens: Házi Anita Produkciós manager: Orosz Dániel
Rendezte: Gergely Róbert

2026. MÁRCIUS 05. CSÜTÖRTÖK 18.00
MŰVÉSZETEK HÁZA - PILISVÖRÖSVÁR, FŐ UTCA 127.

Jegyár: 4500 Ft
**Jegyek válthatók a helyszínen,
valamint online a jegy.hu rendszerén keresztül!**

Javaslatokat vár az önkormányzat a Pilisi Len-díjra

A Pilisi Len-díjat Pilisszentiván Önkormányzata 2021-ben hozta létre azzal a céllal, hogy elismerje mindazok munkáját, akik a település természeti értékeinek megóvásáért kiemelkedő tevékenységet végeztek vagy végeznek. A díj odaítélésére vonatkozó javaslatokat papír alapon most is február 28-ig várja az önkormányzat a polgármester részére címezve. A dokumentumnak tartalmaznia kell:

- az ajánló szervezet pontos megnevezését,
- a kitüntetésre javasolt személy vagy szervezet pontos nevét,
- a javaslatétel indoklását és részletes méltatását,
- valamint a javaslatot tevő elérhetőségeit.

Önkormányzat

Tanulmányi ösztöndíj felsőoktatásban tanulóknak

Pilisszentiván Község Önkormányzata kiemelten támogatja a felsőoktatásban tanuló fiatalokat, ezért lehetőséget biztosít vissza nem térítendő tanulmányi ösztöndíj igénylésére. Legfeljebb 100.000 Ft/pályázó támogatás nyújtható azoknak a hallgatóknak, akik

- első diplomájukat szerzik,
- nappali tagozaton tanulnak,
- pilisszentiváni lakóhellyel rendelkeznek,
- aktív hallgatói jogviszonyuk van, és legalább 4,0-es tanulmányi átlagot értek el,
- nem részesülnek Bursa Hungarica ösztöndíjban.

Részletek, jelentkezési űrlap: www.pilisszentivan.hu oldalon.

Önkormányzat

Helyreigazítás

A Szentiváni Újság januári számában írtunk arról Klinger Ági néni tippje alapján, hogy az egyik Szabadság utcai ház udvarán télen is virágzik egy rózsabokor. Ági néni lánya, Szabóné Klinger Andrea hívta fel a figyelmemet egy e-mailben arra, hogy rossz rózsabokrot találtam meg. A rózsza, amire az édesanyja rácsodálkozott, nem a Schuck cukrászda udvarán nő, hanem pár házzal lejjebb Bethlendi Béláné Marlok Gizella kertjében. Valóban meglepően szép, a fotó 2025. december 17-én készült.

Köszönöm a visszajelzést és ahogy az előző számban, most is arra kérek minden olvasót, hogy ha van bármilyen észrevételük az újságban megjelentekkel kapcsolatban, jelezzék nekünk. Az elérhetőségeink a szám utolsó oldalán találhatók.

Bárdi Bálint

Boldog 90. születésnapot!

90. születésnapját ünnepelte januárban Budavári Györgyné, született Hermann Róza. Róza nénit, a jeles alkalomból Richolm Erik polgármester köszöntötte fel. A meghitt találkozás során tartalmas beszélgetésre került sor, előkerültek régi fényképek, és szó esett az unokákról, dédunokákról is. Isten éltesse sokáig Róza nénit jó egészségben, szerettei körében!

Szintén januárban ünnepelte 90. születésnapját Neubrandt Ferenc, Pilisszentiván község díszpolgára, a Vegyeskórus karnagya és a település kántora. Az ünnepi alkalomra a család, barátok és a kórus tagjai körében került sor.

Neubrandt Ferenc hosszú évtizedek óta meghatározó szereplője Pilisszentiván közösségi és kulturális életének. Munkáját hűség, elkötelezettség és példamutatás jellemzi. Ezúton is jó egészséget és további békés, derűs éveket kívánunk! Isten éltesse sokáig Feri bácsit!

Önkormányzat

Tájékoztatás a Polgármesteri Hivatal vezetésével kapcsolatban

2026. január 8-án közös megegyezéssel megszűnt dr. Peller György jegyzői munkaviszonya, így a jegyzői álláshely jelenleg betöltetlen. A jegyzői munkakörre kiírt álláshirdetés benyújtási határideje 2026.02.19.

Az átmeneti időszakban, 2026.01.19-től a jegyzői pozíció végleges betöltéséig Solymár Nagyközség jegyzője, dr. Beregszászi Márk látja el a jegyzői feladatokat.

Elérhetősége: jegyzo@pilisszentivan.hu; +36 26 367 322.

Richolm Erik polgármester

Köszönetnyilvánítás!

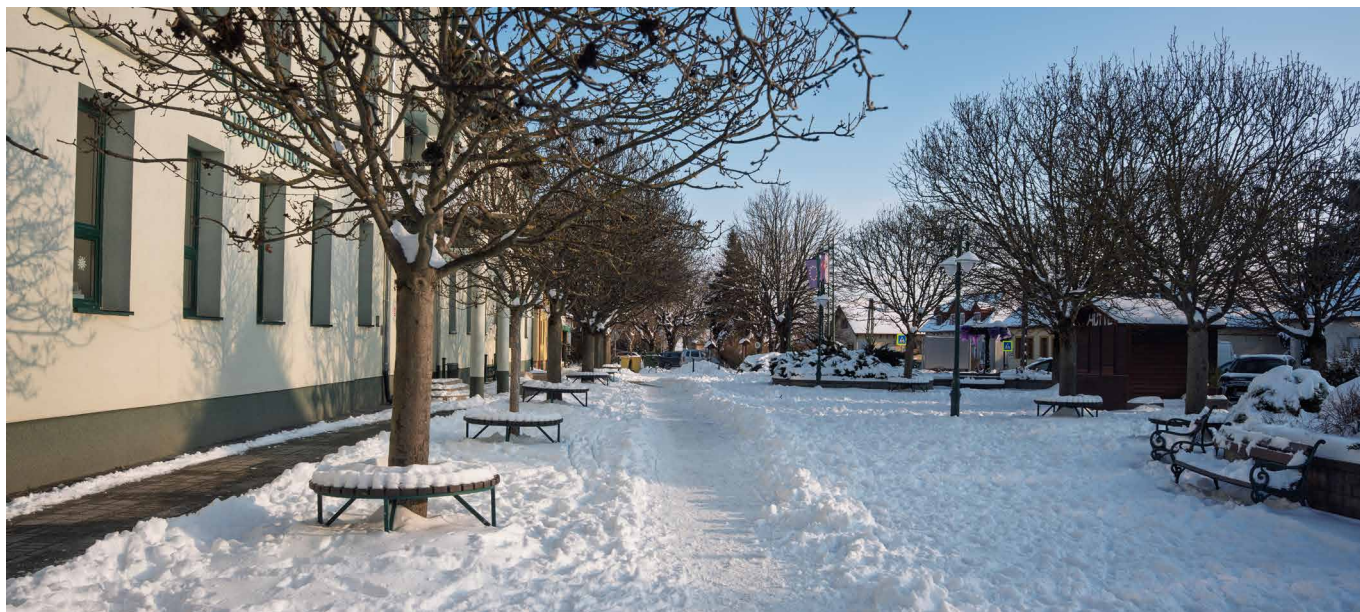
A Pilisszentiváni Nyugdíjas Egyesület köszönetét fejezi ki, mindenkinek aki a 2025-ös szilveszteri rendezvényünkre adományokkal hozzájárult.

Mr. Reisen / Pilis Tours Utazási Iroda / Markos Ferenc / Pálinskás Család / Gentharm / Csali Csárda / Deme Olivér zöldséges, Solymár / Pilisszentiván Polgármesteri Hivatala / Elektrogamma / Dr. Virág Zsolt / Ingrid Vendégház, Pilisszentiván / Id. Komp Károlyné (Marika) / Ifj. Komp Károly / CBA / Klinger Tamás / Schuck Tibor / Richolm Péter / Mester Hentes, Pilisvörösvár / Bagi Borászat, Pilisszentiván / Szauter Ferenc (Gömbi) / Schuck György, cukrász / Nagy Csilla, tortaszobrász / Jókenyér / Tácsik Pékség / Brandhuber Károlyné / Szabados Mónika / Aknai József / Spányik Kata / Juricza Gáspárné / Heidi Óvoda

Ziegler Vera, a Nyugdíjas Egyesület elnöke

Két üléssel kezdte az évet a képviselő-testület

2026 januárjában egy rendkívüli ülést is tartott a képviselő-testület. Most szokás szerint a legfontosabb döntéseket részletezzük, a teljes jegyzőkönyv a www.pilisszentivan.hu oldalon érhető el.

■ **Béremelésekről döntöttek a képviselők.** Állami normaemelkedések miatt a köztisztviselők és az óvodapedagógusok, valamint a kulturális területen dolgozók jelentős béremelésben részesültek, azonban a képviselő-testület hasonló mértékű emelésről döntött az önkormányzat és annak intézményeiben dolgozók esetében is, akiknek a béremelését saját forrásai terhére biztosítja. Az állami, 30 millió Ft-ot meghaladó normatíva emelkedésén felül az önkormányzat további 15 millió Ft-ot biztosított a béremelésekre.

■ **A januári üléseken 1-1 szociális témát tárgyalt a képviselő-testület.** Döntöttek egy személy esetében a rendszeres települési támogatás fenntartásáról, hiszen a kérelmező már évek óta részesül benne, valamint egy család részére egy egyszeri települési támogatás került megállapításra.

■ **További bérekkel kapcsolatos döntések is születtek.** A január eleji rendkívüli ülésén döntött a testület a távozó jegyző részére a közös megállapodás alapján kifizetésre kerülő bérköltség, valamint a helyettesítő jegyzőt megillető bérköltség biztosításáról.

A második ülésre január 26-án került sor.

■ **A PilisTV jövőjéről egyeztettek a képviselők a csatorna főszerkesztőjével.** Sólyom Ágnessel közösen keres megoldásokat arra a testület, hogy tovább működhessen a PilisTV anélkül, hogy erre Pilisszentivánnak jelentősen többet kelljen költenie. A problémáról a polgármester az interjújában is beszámolt.

■ **Döntés született az óvodai beiratkozás és a nyári záravatartás időpontjáról.** Nyáron július 20. és augusztus 7. között tart majd zárva az óvoda. Az intézmény ekkorra időzíti az éves karbantartási, felújítási munkálatokat. Ez idő alatt a két önkormányzat közti megállapodás értelmében,

amennyiben igény van rá, a Pilisvörösvári Német Nemzeti-ségi Óvoda 10 férőhelyet biztosít a szentiváni ovisoknak. Az óvodai beiratkozás pedig május 4-én és 5-én lesz a testület döntése alapján.

■ **Meghosszabbította a testület a rendőrautó haszonkölcsön szerződését.** Az önkormányzat további öt évre haszonkölcsönbe adja a körzeti megbízott által használt Hyundai gépkocsit a Pest Vármegyei Rendőr-főkapitányság számára. A szerződés lényegében nem módosul: az autót továbbra is csak a Pilisszentivánon dolgozó körzeti megbízott használhatja és a jármű szervizelési költségeit az önkormányzat állja.

■ **Módosította a testület a szociális rendelet temetkezésre vonatkozó szabályait.** A képviselő-testület a rendelet temetőkről és temetkezésekről szóló bekezdését úgy módosította, hogy a pilisszentiváni temetőben lévő sírhely díjából 90 százaléka, a sírbolt (kriptá) díjából 50 százalék kedvezmény adható annak, akinek elhunyt hozzátartozója pilisszentiváni lakos.

■ **Az orvosi rendelőben praktizáló orvosok épületfenntartási hozzájárulásáról is döntöttek a képviselők.** A testület Dr. Gábeli Márta, Dr. Bozóova Bernadett és Dr. Szabó Ildikó részére 2026-ra az épületfenntartási és a bérleti díjat az előző évhez hasonlóan elengedte, míg a rezsizárlány díját a KSH által közzétett infláció mértékével emelte meg. Az épület rezsiköltségét a rendelőt használó orvosok és bérleti díj fizetik az általuk használt helyiség méretével arányosan.

■ **A testület elfogadta a féléves üléstervét és munkatervét.** A döntés alapján 2026 első hat hónapjában az alábbi napokon ülésezik majd a képviselő-testület: február 11., március 2., március 23., április 27., május 18., június 29. A terv szerint a testületi ülések 9:00-kor kezdődnek és nyilvánosak, kivéve, ha a képviselők zárt ülés mellett döntenek.

Kovács Veronika

Elindult az idei költségvetés tervezése

– interjú a polgármesterrel

Március elejéig el kell fogadnia a képviselő-testületnek Pilisszentiván idei költségvetését. Ennek apropóján a pénzügyi kilátásokról, a szolidaritási hozzájárulásról, az idei fejlesztésekről és a PilisTV jövőjéről is kérdeztük Richolm Erik polgármestert.

Hogy áll a költségvetés előkészítése?

A tényleges tervezési munka most, januárban indult el. A költségvetést a tervek szerint március 3-án fogadja el a képviselő-testület. Már látjuk az előző évről megmaradt pénzmaradványt – ez több mint 400 millió forint – és ismerjük az állami normatív támogatások nagyságrendjét is.

A költségvetést érintően a 2026. évi béremelésekkel kapcsolatban hoztunk döntéseket. Az állam előírta és finanszírozza a köztisztviselők, az óvodapedagógusok és a kulturális területen dolgozók bérének emelését. Mi viszont úgy döntöttünk, hogy nemcsak nekik, hanem a többi önkormányzati és hivatali dolgozónak is biztosítunk béremelést, ezt a község saját zsebből állja. A saját költségünkéből történő béremelésre közel 15 millió Ft-ot szántunk járulékokkal együtt.

Emelést kaptak a községgazdálkodás munkatársai és az óvoda nevelést-oktatást közvetlenül segítő dolgozói is (ők a nem óvodapedagógus dolgozók, pl. a dajkák és a technikai személyzet).

Milyen nagyobb fejlesztéseket fedez majd a költségvetés idén?

A lista a költségvetés elfogadásakor válik véglegessé, de már most van egy előzetes prioritási sorrendünk.

Folyamatban van a Versenyképes Járások Program megvalósítása is, ez már egy ideje húzódik, decemberben kaptuk meg hozzá a forrásokat. Ennek keretében vásároljuk meg többek között az községgazdálkodás új autóját, új kukákat és egy lajtos kocsit A Klapka utca és játszótér felújítása is be van ütemezve. A tervezés mindhárom esetben előrehaladott állapotban van, így a következő egy-két hónapban a pályázati eljárások is elindulhatnak.

Jó esély van arra is, hogy nyáron megvalósul a főút kopórétegének cseréje egy 1 kilométeres szakaszon és a DMRV kollégáival is állandó kapcsolatban vagyunk. Az önkormányzat ehhez kapcsolódva döntött arról, hogy a Takarékszövetkezet és a régi gyógyszerár közötti szakaszon a szegélyeket és a vízelvezetést is rendbe teszi.

Sokan foglalkoztak a Facebookon a szolidaritási hozzájárulással mostanában. Mennyi pénzről van szó?

2025-ben Pilisszentiván 297 millió forintot fizetett be az államnak szolidaritási hozzájárulásként. A közmeghallgatáson is említettem, hogy mindig is volt olyan, hogy a tehetősebb önkormányzatok hozzájárultak az állami költségvetéshez, de ennek a mértéke az utóbbi időben növekedett. Nyilván a normatív támogatásokban is van emelkedés, úgy korrekt, ha ezt is kiemeljük. A 2026-os összeg már megjelent a Magyar Közlönyben: ez körülbelül 321 millió forint lesz, vagyis nagyjából 25 millió forinttal több, mint tavaly.

Fontos változás, hogy azok a települések, amelyeknek a hozzájárulása nem éri el az 50 millió forintot, egyáltalán nem kell szolidaritási hozzájárulást fizetniük. A mi járásunkban így csak Pilisszentiván, Pilisvörösvár és Solymár marad befizető, miközben a mi terünk nem csökkentették 50 millió Ft-al, ami szomorú. Viszont van egy pozitívum is: 2025-ben az iparüzési adónövekményünket – mintegy 65 millió forintot – be kellett fizetnünk a Területfejlesztési Alapba. Ebből 27,7 millió forintot nyertünk vissza fejlesztésekre, és a fennmaradó különbözet 35 százalékát, vagyis 12,9 millió forintot most visszakapjuk. Látható, hogy a költségvetésre nagyon sok tényező hatással van.

Viszonylag váratlanul jelentették be, hogy Dr. Peller György távozik a Polgármesteri Hivatalból.

Valóban, a munkaviszony január 8-án, közös megegyezéssel szűnt meg. Peller úr több évtizedes munkáját ezúton is köszönöm. A pozíció meghirdetésre került, bízom benne, hogy mihamarabb betöltésre kerül. A pályázatok benyújtására február 19-ig van lehetőség. **Aki már végiglapozta az újságot észrevehette, hogy egy PilisTV-vel kapcsolatos kérdőív van mellékelve a számhoz, miért van erre szükség?**

A Pilis TV közel 20 éve működik, és eddig elsősorban három település – Pilisszentiván, Pilisvörösvár és Solymár – tartotta fenn. Szentiván jelenleg havi 790 ezer forinttal, évente nagyjából 10 millió forinttal járul hozzá a TV működéséhez. Solymár már a tavalyi év végén jelezte, hogy nem biztos, hogy erre a médiumra szeretne ennyit költeni, hanem lehet, hogy ezt az összeget inkább jobb elérésű online csatornákra fordítaná és végül decemberben fel is mondta a szerződést, amely február 28-án lejár. A jelenlegi működés mellett ez a tévé végét jelentené.

20 év alatt az összes rendezvényünk és a helyi közélet hírei meg lettek örökítve, én személy szerint sajnálnám, hogyha ez megszűnne. Látom azt is, hogy van egy korosztály, itt javarészt az időseket értem, akik nem boldogulnak az online térben, a Szentiváni Újság és a PilisTV az, ami a helyi közélettel, vagy a térség történéseivel összeköti őket. Kár lenne érte.

Egyeztetések folynak arról, hogy hogyan lehetne azt elérni, hogy Pilisvörösvár és Pilisszentiván befizetése ne növekedjen jelentősen, de valahogy mégis tovább tudjon működni a tévé.

Ehhez kérjük a lakosság segítségét, illetve a visszajelzéseit. Nem tudjuk mérni a csatorna nézettségét, ezért került most a Szentiváni újságba az erre vonatkozó kérdőív. Kérem, hogy, aki teheti töltse ki és juttassa el a Hivatalban kihelyezett gyűjtőláda.

Bárdi Bálint

Nach den vielen Veranstaltungen im Dezember hat uns der Januar noch mehr Programme beschert.

Am 10. Januar, inmitten des kalten und schneereichen Winters fuhren 37 Sanktiwaner mit einem Bus nach Budapest zur Landesgala der LdU. Sie ist jedes Jahr eine der größten Ereignisse unserer Volksgruppe. Dort werden hohe Auszeichnungen für Verdienste um das Ungarndeutschtum verliehen, und das Publikum kann die Darbietungen der besten Kulturgruppen genießen. Die Haraster Dorfmusik, das Waschludter Trio, Kinder mit deutschen Mundarttexten (Erbe der Großeltern), das Semmelknödel Duo, die Valeria-Koch-Kindertanzgruppe, die Akkordeongruppe Bohl, die Deutsche Bühne Ungarn, die Blechbläser Johann Troll, der Intermelody Chor aus Surgetin, die Jugendtanzgruppe des Vereins Junger Haraster Schwaben und die Lohr Kapelle – lauter große Namen in der ungarndeutschen Kulturszene. Frau Ibolya Engländer-Hock nannte in ihrer Festrede das Motto unserer Tätigkeit: „Gemeinschaft leben, Geschichte ehren, Zukunft gestalten“.

Am 16. Januar war unser schwobischer Gesprächskreis ziemlich familiär: zu siebt plauderten wir über das Schweineschlachten und andere „wichtige“ Sachen. Die

Stimme vom Fleischhacker Josef Schuck erzählte uns schön der Reihe nach, wie ein Schwein geschlachtet und verarbeitet wird.

Am 19. Januar gratulierten wir unserem Kantor und Chorleiter zu seinem 90. Geburtstag und bedankten uns bei ihm für seine langjährige Tätigkeit für die Bewahrung der deutschen Gesangkultur in Sanktiwan.

Am gleichen Tag fand die offizielle Gedenkfeier an die Verschleppung und Vertreibung der Ungarndeutschen nach dem zweiten Weltkrieg in Budaörs statt.

Am 20. Januar nahmen wir an der Gedenkkonferenz anlässlich der vor 80 Jahren begonnenen Vertreibung der Ungarndeutschen in der Ungarischen Akademie der Wissenschaften teil. 12 Vorträge bearbeiteten verschiedene Aspekte der damaligen Ereignisse. So konnten wir zum Beispiel erfahren, dass vom Gebiet des heutigen Ungarns 30 tausend Menschen zur „Malenkij Robot“ verschleppt wurden nur deshalb, weil sie deutscher Abstammung waren. Allein in Schaumar wurden 1946 zweitausend „Schwaben“ ihres Eigentums beraubt, einwaggoniert

und nach Deutschland abtransportiert. Der Titel der Konferenz war: NIE WIEDER! Wir, die hier gebliebenen Ungarndeutschen sollen auf der Hut sein, damit solche schrecklichen Sachen nie wieder passieren können. Über das Schicksal der 1944 aus Sanktiwan nach Deutschland evakuierten Familien ist 2006 ein Heft aus der Feder von Georg Bauer erschienen.

Die Renovierungsarbeiten im Heimatmuseum laufen auf Hochtouren: Der innere Verputz ist bereits fertig, nun muss er trocknen, und dann sind Holzboden in den Zimmern und Bodenfliesen in der Küche dran. Ende März soll die „nackte“ Übergabe, und im Sommer die Einrichtung erfolgen, damit der 40. Geburtstag unseres Heimatmuseums im September würdig gefeiert werden kann. Nur für die Renovierung der alten Möbelstücke reicht das Geld im Moment noch nicht aus. Zwei Betten, Schränke, die Kommode, der Tisch und die Eckbank – Reparatur und Anstrich würden ungefähr 1,5 Millionen Forint kosten. Erwägt wird eine Aktion mit dem Titel „Adoptiere ein Möbelstück!“. Sanktiwaner, für die die alten Möbelstücke des Museums einen Wert darstellen, können Geld zur Restaurierung beisteuern. Über Einzelheiten wird später berichtet. Der alte Küchenschrank ist jedoch schon wunderbar hergerichtet, darüber können wir uns freuen!

Mirk Mária

Mozgalmas évkezdés a német nemzetiségi önkormányzat házatáján:

Ünnepi gálaműsor a magyarországi német önkormányzatok napján a Budapesti Kongresszusi Központban – az NNÖ buszt indított az eseményre 37 szentiváni nézővel.

Sváb beszélgetés a tájházban a disznóölésről, Neubrandt Feri bácsi 90. születésnapja, megemlékezés a magyarországi németek elhurcolásának és elűzésének 80. évfordulójáról (Budaörs), emlékkonferencia az MTA épületében „SOHA TÖBBÉ!” címmel.

Jól halad a tájházi múzeum felújítása. Március végén megtörténhet a berendezés nélküli átadás, szeptember elején megünnepelhetjük a Tájház 40. születésnapját. A régi bútorok restaurálási költségeit a készülő „Fogadj örökbe egy bútordarabot!” akcióval szeretnénk előteremteni, a részletek kidolgozás alatt.

Kérdőív a PilisTV nézettségének felmérésére

– Segítse a döntéshozók munkáját véleményével!

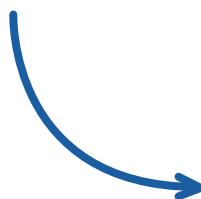
A közel 20 éves múltra visszatekintő PilisTV az elmúlt években Pilisvörösvár, Solymár és Pilisszentiván településeiről közvetített műsorokat, működését ezen önkormányzatok finanszírozták.

Solymár Önkormányzata felmondta a televízióval kötött szerződését, és 2026. március 1-jétől kiszáll a PilisTV finanszírozásából. Ez komoly kihívást jelent a csatorna további működése szempontjából.

Pilisszentiván Község Önkormányzata ugyanakkor szeretné, ha a PilisTV a jövőben is működne. A Képviselő-testület 2026. január 26-i ülésén elvi álláspontot alakított ki: bizonyos feltételek teljesülése esetén hajlandó lenne valamivel nagyobb összeggel hozzájárulni a televízió fenntartásához.

A felelős döntéshez fontos, hogy pontos képet kapjunk a PilisTV tényleges nézettségéről és közösségi jelentőségéről.

A Szentiváni Újság februári számában egy különálló kérdőívet helyezünk el a PilisTV-vel kapcsolatban. Tisztelettel kérjük a pilisszentivániakat, hogy amennyiben nézői a csatornának, az anoním kérdőívet juttassák el papíralapon a Polgármesteri Hivatal ügyfélszolgálatára február 28-ig, vagy töltsék ki elektronikusan. Az online kérdőív a QR kódot beolvasva érhető el.

Önkormányzat

Az önkormányzattal egyeztettek a civilek

A mindenkor polgármester és a közművelődésszervező minden év elején egyeztetésre hívja a helyi civil szervezetek képviselőit, idén január 20-án több mint 20-an jelentek meg a hivatalban. Minden szervezet felsorolta az idénre tervezett programjait, hogy az esetleges ütközéseket kikü-

szöbölhessék. Gaal Borbála közművelődésszervező pedig ismertette az önkormányzat által szervezett eseményeket. Az első félév legnagyobb szabású rendezvénye a Napforduló Fesztivál lesz június 19-én és 20-án.

Bárdi Bálint

Még karácsony előtt látogattam el a Jószerencsét lakótelepre, Simon Istvánné Widmár (Aknai) Margithoz, aki 1931. október 5-én született Pilisszentivánon. 94 éves korához képest frissen, tettere készen fogadott, s már az előzetes telefonos megbeszélésen kikötötte, hogy őt csak Margitnak szólítsam, mert nem szereti, ha néninek szólítják.

Nagyapja bányász volt, aki Horvátországból jött családjával Pilisszentivánra, a jobb megélhetés reményében, mint oly sokan akkoriban. Margit édesapja folytatta a családi hagyományt, ő is főállású bányász lett, de mellette pincérként dolgozott és minden javítanivaló munkát elvállalt, hogy családjának előteremtse az anyagiakat.

Margit édesanyja szegény családból származott. Gyereklányként az igazgatóéknál szolgált, akik nagyon megszerették a cérnavékony, szorgalmas kislányt és beajánlották a Vöröskereszthez. Az I. világháború alatt végig ott gyerekeskedett, ahol „felhízlalták”, megtanult írni, olvasni, számolni. Megismerte és megszerette a zenét is, de megtanult főzni, sütni és a háztartásvezetés alapjait is megismerte. Így válhatott nagyon jó háziasszonnyá és édesanyává férjhezmenetele után.

Négy gyermekük született, Margit volt a legidősebb, két öccse és egy húga volt még, akit sajnós elvesztettek, és akinek halála nagyon megviselte az édesanyát. Féltő gonddal vigyázott életben maradt gyerekeire. Reggel az éjjel süített kaláccsal és kakaóval ébresztette őket, és ebéddel várta őket minden nap az iskola után. Mivel Margit volt a legidősebb, ő vitte fel a tiszta ruhát az édesapjának a menedékházba a Zsíros-hegyre, aki „schicht” után egyenest a másik munkahelyére ment pincérkedni.

A menedékház akkoriban nagyon népszerű volt, nemcsak a falubeliek számára, de a fővárosból érkező turisták körében is. Meleg étel, hideg és meleg italok és udvarias kiszolgálás várta őket.

A család a bányatelepen lakott. Margit egy minden után érdeklődő, mozgékony kislány volt, aki elég verekedős hírében állt, de szerette az iskolát és különös szeretettel emlékezett Vilma néni, és Sárka néni tanítónénikre. Akkoriban építették az óvodát, aminél a gyerekek is segítettek, ebben természetesen Margit is részt vett. Már említettem édesanyjának zeneszeretetét, akinek volt egy gramofonja és hétvégenként élvezettel hallgatta gyerekeivel a lemezeit.

Akkoriban a templomban lévő orgonát pedálok, úgynevezett fűjtatók segítségével lehetett működésbe hozni. Ezt általában fiúk csinálták mert elég nehéz volt, de Margit addig könyörgött a kántor bácsinak, míg meg nem engedte neki. Nos, ez elég viccesre sikerült, mert ő elég kicsi, vékony lányka volt, de két fiú felkapta a két karjánál fogva, ráemelték a fűjtatóra a testsúly pedig működésbe hozta. Így végül ő is fűjtatott egyszer...

Még egy történetet mesélt a kántor bácsiról. Gátas Jóska bácsi nemcsak kántor volt, hanem ő volt Pilisszentiván első postamestere is. Iskola után hazafelé Margit meg a két öccse mindig kiabáltak neki: „Kántor bácsi, kántor bácsi, van levelünk?” Aki elhatározta, hogy megtréfálja őket. Pár

nap múlva már ő integetett a három gyereknek:” Gyertek, van leveletek!” A három elképedt gyerek odamasírozott, és megkapták a borítékokat. Megilletődve kinyitották, és mi volt benne? Három szép falevél... Jót nevettek mindannyian.

Tizenhárom éves korában abbahagyta az iskolát egy kis hivatalos segítséggel. Munkát csak tizennégy éven felüliek vállalhattak, de a család nehéz anyagi helyzetére tekintettel a hivatalban átírták a korát egy évvel idősebbre. Csabán ekkor építették a laktanyát és felvették a kőművesek mellé téglát és betont hordani napi 12 órában. Reggel ötkor indult gyalog Csabára dolgozni.

Később szövőnőnek tanult és a Magyar Pamutipari Vállalatnál helyezkedett el Újpesten, amit a népnyelv egyszerűen cérnagyárnak hívott. Ekkor már a II. világháború éveiben járunk. Margit unokatestvére, Elza a fegyvergyárban dolgozott és ott sokkal jobb volt a kereset. Amikor újra felvételt hirdettek, szólta Margitnak, hogy próbáljon bejutni. Margit el is indult, de mire odaért nem elég, hogy betelt a létszám, de elkezdődött Budapest bombázása is, amit a Margit-híd alatt vészelt át.

A háború után felvették a bányához. Ekkor 18 éves volt, és továbbra is elég intenzíven élt. Színjátzó csoportba, túra csoportba, kézilabda csapatba járt. Ejtőernyőzni is akart, a barátnőjével el is végezték a tanfolyamot. A szülei azonban nagyon féltették, és nem is engedték el a vizsgára, egyszerűen bezárták. A kézilabda nagyon jól ment neki, már az Újpesti Sport klubban edzett. Tulajdonképpen ott tanulta meg a helyes labdakezelést és a szabályokat.

1952-ben férjhez ment, de sajnos ez a házasság kudarcba fulladt és pár év múlva elváltak. Ez nagyon megviselte lel-

kileg, nehezen tette túl magát ezen a csalódáson. 1959-ben a PEMÜ-be ment dolgozni. Itt ismerkedett meg második férjével, Simon Istvánnal, aki a Békés megyei Kaszaperről jött a PEMÜ-be. 1963-ban házasodtak össze. Ez a házasság igen tartósnak bizonyult, több mint 58 évig éltek együtt, a férje 2021-ben bekövetkezett haláláig. Bár nem lett családjuk, de szép, kiegyensúlyozott életet éltek. Margit az öccsei gyerekeivel törődött nagyon sokat. A tágabb család kisgyerekei és azok barátai is gyakran voltak náluk. Kirándult velük, nyaraltatta őket. Nagyon szerette a gyerektársaságot.

A PEMÜ-ből a Kőfaragóhoz ment dolgozni, és végül innen ment nyugdíjba. Nyugdíjazásuk után még a férjével vettek egy telket a Zsíros-hegy lábánál és egy kis házat is építettek rá. Áprilistól októberig itt töltötték az időt. Kertészkedtek, kirándultak, járták az erdőket,

a vidéket a gyerekek nagy örömeire. Még most felnőtt fejjel is szeretettel emlékeznek vissza ezekre a szép napokra és Margit önzetlen szeretetére.

Férje halála óta egyedül él, de testvére gyerekei, unokái, a régi ismerősök gyerekei gyakran látogatják, törődnek vele. Viszik, ha kell orvoshoz, vagy egyéb intéznivalókra, meghálálva azt a sok jót, amit kaptak régen Margittól.

A találkozás megszervezésében, lebonyolításában nagy segítséget kaptam Margit testvérénél, Ferencnek a lányától, Anikótól. Köszönöm a kellemes, jó hangulatú beszélgetést mindkettőjüknek.

Jó egészséget kívánok a magam és az Egyesület nevében, szeretettel:

Gátas Erzsébet Judit

„...felvették a kőművesek mellé téglát és betont hordani napi 12 órában. Reggel ötkor indult gyalog Csabára dolgozni.”

A jövő nem holnap kezdődik, hanem az ilyen napokon!

Január 16-án a Schiller Gimnázium diákjai meglátogatták pilisszentiváni telephelyünket, hogy megismerjék tevékenységünket és betekintést nyerjenek egy mérnök mindennapjaiba, legyen szó fejlesztésről, gyártásról vagy tesztelésről.

Ez a program jó lehetőség számunkra is, hiszen tehetséges fiatalokkal találkozhatunk, akikkel reméljük, a későbbiekben együtt dolgozhatunk majd.

Az aktuális álláshirdetések rendszeresen megjelennek a Szentiváni Újságban és érdemes figyelni a Gentherm Hungary Facebook oldalt is.

Gentherm

Jó érzés Szentivánra jönni

Finom falatok, barátságos termelők – Napcsillag Piac

A sokak által csak olívás srácként ismert Danasz Diamandisz fejéből pattant ki 2023-ban az ötlet, hogy Pilisszentivánon is legyen piac. Az ötletet szervezkedés követte, majd nem sokkal később a foci pályánál helyet is kapott a Napcsillag Piac. Azóta történt egy-két változás, a korábbi ötletgazda időhiány miatt a Napcsillag Piac szervezését átadta Lauday Baláznak. Neki segít Peták Zoltán, aki a Szeged melletti Zákányszékről érkezik hétről hétre.

„Amikor az olívás srácnak nem volt ideje a szentiváni piaccal foglalkozni, Balázs, a finom kovászos kenyérrel és különleges pékáruval érkező Kalászi Kovászda vezetője vette át a stafétát. Ő a főszervező, én pedig próbálom népszerűsíteni a piacot, mondhatni én vagyok a marketinges” – kezdi Peták Zoltán.

Zoltán és felesége minden héten majdnem 200 kilométert utaznak, hogy saját készítésű tejtermékeiket, sajtaikat és egy ismerősük füstölt áruit elhozzák hozzájuk.

„Eredetileg nekem kertészetem van, ezzel foglalkozom már több mint harminc éve. A feleségem sokáig óvodában dolgozott, aztán 11 éve úgy döntött, hogy sajtokat fog készíteni. Kezdetben csak a család számára gyártotta a finomabbnál finomabb sajtokat, később aztán már piacra termeltünk. Van egy tanyánk a kertészettől nem messze, vettünk néhány tehenet és ez lett a párom fő foglalkozása. Próbáltunk nyugat felé is terjeszkedni. Mivel csütörtökönként hajnalban hozom a virágokat a nagybani piacra, így kézenfekvő volt,

Lassan három éve indult a Napcsillag Piac Szentivánon. Péntekenként az ország különböző részeiről érkező termelők finomabbnál finomabb termékekkel várják a vásárlókat.

hogy ezen a környéken keressünk lehetőséget, így jutottunk el Pilisszentivánra.

Zoltán csütörtökön hajnalban feljön Budapestre, majd pénteken a szentiváni piac után indul haza, hogy aztán szombaton már Szeged környékén piacozzanak. A felesége – ha nem tudja csütörtökön elkísérni – akkor később vonattal jön utána.

„A feleségem tejtermékei mellett füstölt árukat is lehet nálunk vásárolni. Ezt nem mi készítjük, hanem egy jó ismerősöm, de megbízható helyről, adalékmentes, békebeli ízeket idéző hússáruval érkezünk. A mi termékeinken kívül kapható még a Kalászi Pékségből finom pékáru, a kovászos kenyér például isteni. De van pogácsa és számtalan péksütemény. Ceglédre érkeznek a zöldségek, gyümölcsök, illetve kapható méz, térszák és olívbogyó, olaj is.

Zoltánék szeretnék bővíteni a kínálatot, de nem könnyű megbízható, minőségi termékeket, jó áron kínáló termelőt – mert a minőségből nem engednek – találni, aki péntek délután eljönne hozzájuk.

„Piacozás szempontjából nem a legjobb időpont a péntek. A fő piacidőpont a szombat, és kevesen tudják, akarják bevállalni előző nap délután is az árusítást, de nem adjuk fel. Úgy látjuk, hogy Szentivánon is van igény az egészséges, adalékmentes, termelői finomságokra. Vannak visszatérő vásárlóink, akik keresnek minket, miattunk jönnek ki. Karácsony környékén néhány hetet például kihagytunk,

mert a családdal akartunk lenni. Amikor januárban jöttünk, sokan mondták, hogy na, végre, már kezdtek kifogyni a kolbászból vagy ismét a házi sajtotunkat ehetik szombat reggelire – meséli.

Zoltán szerint nem mindig könnyű, ez az életmód. Hétfőtől szerdáig a tanyán, kertészetben dolgoznak, majd csütörtökön eljönnek otthonról és csak péntek késő este érnek haza, majd szombaton hajnalban megint piacozás, és kezdődik minden újra. Ám Zoltán és felesége már annyira megszokta a „pilisi hangulatot”, hogy nem szeretnék kihagyni.

„Előfordul, hogy fáradt vagyok, valami miatt magam alatt vagyok, de mikor megérkezem Szentivánra elfelejtem a rosszat, az emberek kedvesek, örülnek nekünk és én teljesen feltöltődöm ez alatt a pár óra alatt. Várunk mindenkit szeretettel továbbra is péntekenként 14 órától a Villa Negra parkolójában.”

Kovács Veronika

Hóhelyzet Szentivánon

Évek óta nem hullott annyi hó Magyarországon, mint ezen a télen. Ennek a gyerekek biztosan nagyon örültek: újra lehetett szánkózni, hóembert építeni, hógolyózni. A felnőtteknek azonban az öröm mellett gondot is jelentett.

Az úttest burkolatának tisztításáról az út fenntartójának kell gondoskodnia. Ez Szentiván esetében azt jelenti, hogy a főútvonalat (Szabadság út) a Magyar Közút Nonprofit Zrt. takarítja, míg a mellékutakat a községgazdálkodás munkatársai síkosságmentesítik.

A községgazdálkodás munkatársai a téli időszakban mindig folyamatosan figyelik az időjárás-előrejelzéseket, hogy felkészülve, akár már éjjel megkezdjék az utak takarítását. Tették ezt most is ezen a télen, amikor az időjárás bizony komoly kihívás elé állította őket. Gerzsenyi Józseftől, a községgazdálkodás vezetőjétől megtudtuk, hogy december 30-tól folyamatosan azon dolgoztak, hogy a szentivániak biztonsággal használhassák az utakat.

„Három telefonos applikációt töltöttem le a telefonomra és ezeket állandóan figyeltem, az információkat összegeztem. Általában hajnali kettőkor felkeltem, és megnéztem mi a helyzet: esik-e a hó, illetve sokszor körbejártam és megnéztem, milyenek az útviszonyok. Ha havazott, csúszott az út, akkor küldtem egy kör SMS-t a kollégáknak, és kezdtük a munkát. Szinte az egész január a havazásról, jegesedésről szólt nekünk. Mondhatni folyamatosan mentem a sósórozó traktorral, miközben kollégáim a kis fűnyíró traktorra szerelt sósórozóval, illetve kézi erővel, lapáttal, vödörrel sózták, takarították a kisebb utcákat, járdákat, lépcsőket. A szilárd burkolattal nem rendelkező főleg külterületi utakon nem szóhattunk, ott másként oldottuk meg a feladatot.”

A csúszásmentesítést egy kialakult rend szerint végezték a községgazdálkodás munkatársai. Először azokat az emelkedőket tisztították meg, amelyeken jelentős a forgalom például az Óvoda utcát, a Szabadság-sort és a Bem utcát majd folyamatosan a többi utca is sorra került. Igyekeztek a reggeli munkakezdetre járhatóvá tenni az utakat.

„Az emberek elszoktak a nagy havazástól, a csúszós utaktól, így most is volt, aki panaszkodott, de azért szerintem a többség belátta, hogy folyamatosan szakadó hóesésben nem lesz egyik pillanatról a másikra tiszta az utca. Próbáltunk figyelni a lakosokra is, amennyire lehetett, ügyeltem

rá, hogy ne toljam a havat a kocsibejárókra. Volt, ahol az utcán parkoló autók miatt nehezebben ment a munka, de azért összességében nem volt komolyabb probléma.

Gerzsenyi Józseftől megtudtuk, hogy egy hónap alatt a 20 km belterületi és 9 km külterületi úthoz összesen 500 liter üzemanyagot tankolt a nagy traktorba. A raktárban lévő 30 tonna só elfogyott, de már feltöltötték újra a készletet 25 tonna útsórozóval. A hivatali munkaidején túl József 70 órát töltött még az utak takarításával. A községgazdálkodás dolgozóinál az összesített túlórák száma 236 óra.

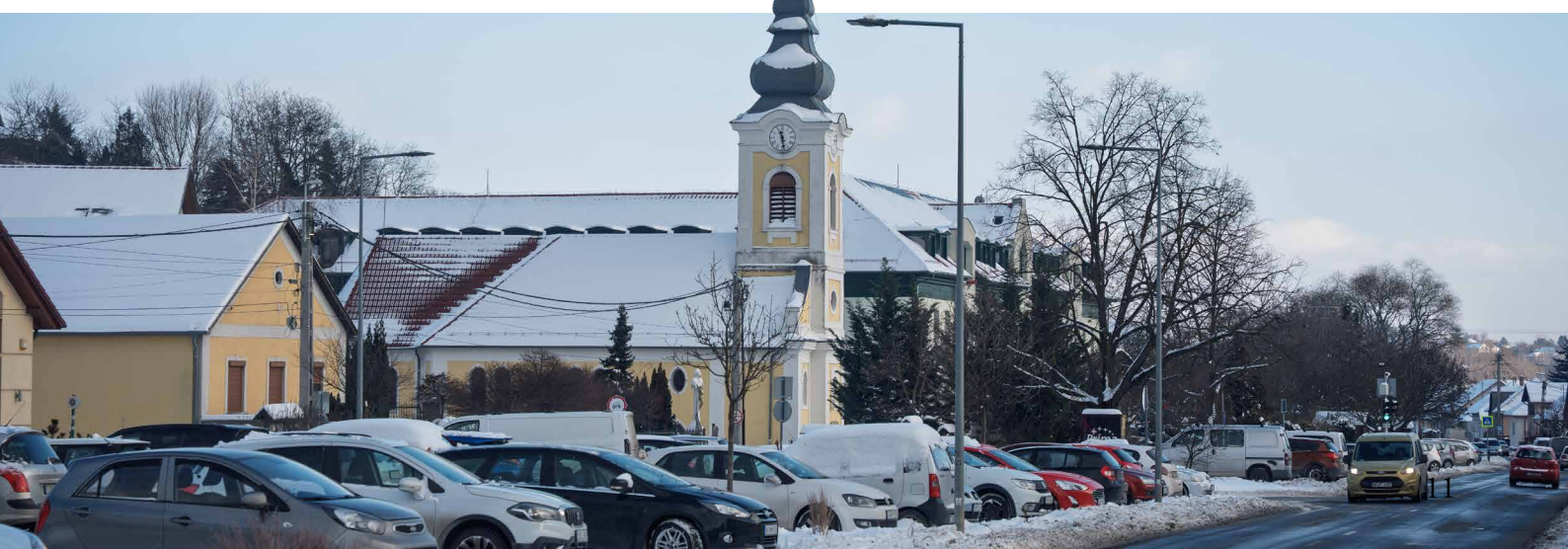
A polgárőrök és tűzoltók feladatai

A polgárőrök, a tűzoltók sem pihentek a hóesésben. A szakemberek nem győzték hangsúlyozni, hogy mindenki csak megfelelő előkészületek után induljon útnak, vagyis a gépjárművön mindenképpen legyen téli gumi, legyen a tartályban elég üzemanyag, a mobiltelefonunk legyen feltöltve és vigyünk magunkkal némi enni- és innivalót, vagy meleg takarót.

Bodnár Miklóstól a Pilisszentiváni Polgárőrség és Tűzoltó Egyesület tagjától megtudtuk, hogy a nagy havazásban elakadt kamionok, árokba csúszott autók adtak munkát kollégáiknak. A környékbeli rendőrökkel, polgárőr és tűzoltó kollégákkal is együtt dolgoztak: lezárásban, forgalomterelésben, de hazajutásban is segítettek. A hideg időjárás és a havazás miatt többször hívták őket leszakadt faágához. Volt olyan eset, ahol a faág a villanyvezetékre lógott, amely komoly veszélyt jelentett, akár hosszabb idejű áramkimaradást is okozhatott volna.

„A sok feladaton túl a tartós hideg lehetőséget adott nekünk, hogy élesben, igazi jégen gyakoroljuk az életmentést. A januári gyakorlaton polgárőreink, tűzoltóink és ifjúsági csoportunk tagjai és szülei is részt vehettek. Reméljük, hogy nem lesz szükség élesben jégről mentésre, de mi az elmélet után a gyakorlatban is felkészültünk erre.”

Kovács Veronika

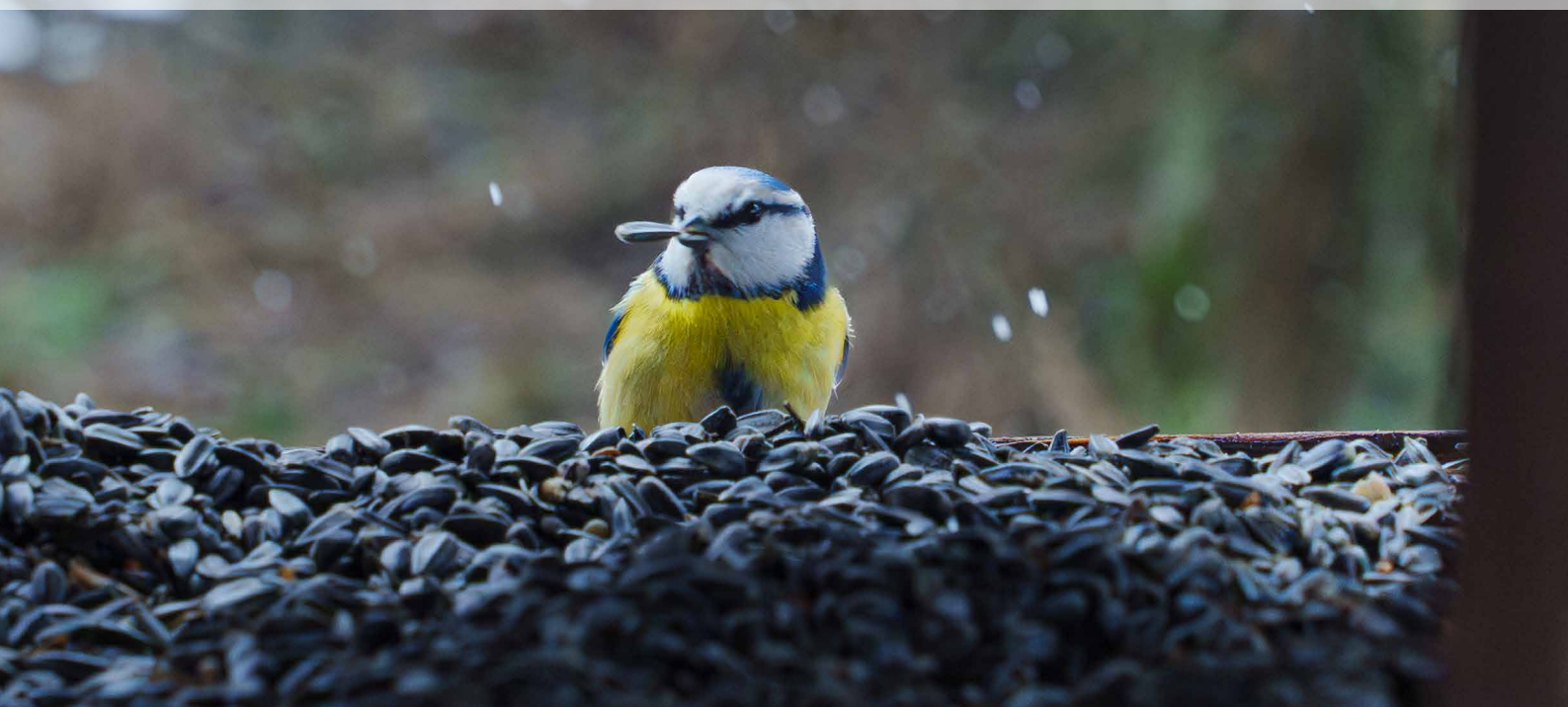

Madárhatározó a környék madaraihoz

Nincs is jobb, mint egy szép havas reggelen bentről nézni, ahogy a madarak csipegetik a magokat a kerti madáretetőből. A Pilisi Len Látogatóközpont munkatársainak segítségével összeállítottunk egy rövid madárhatározót a községben és környékén előforduló állandó énekesmadarokról. A költözők – például a fecske vagy a sárgarigó – februárban még javában Afrikában telelnek.

A szakemberek kiemelték, hogy a fagyok elmúltával abba kell hagyni a madarak etetését, mert a tavasszal születő fiókáknak ízeltlábúakból álló táplálékra van szükségük az egészséges fejlődéshez. A madarakat itatók kihelyezésével is segíthetjük, melyre egész évben nagy előszeretettel járnak.

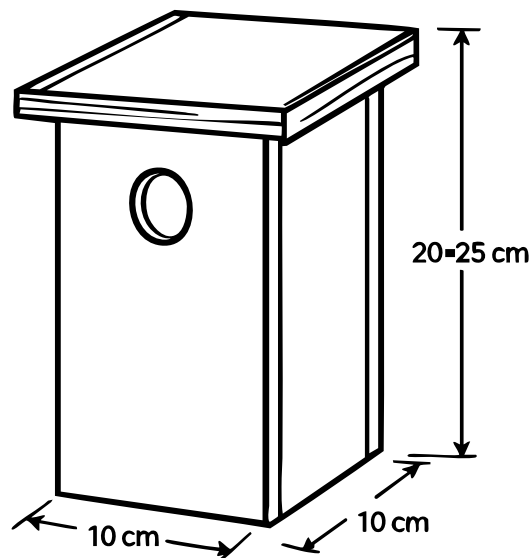
A fotók a Látogatóközpont madárgyűrzésein készültek, amik októbertől februárig minden évben látogathatók. A részletekért érdemes figyelni a Pilisi Len Látogatóközpont Facebook oldalát.

Készítsünk odúkat!

A madarak nemcsak szép és szórakoztató, de hasznos lakói is egy kertnek. A Magyar Madártani Egyesület (MME) tájékoztatója szerint azért is hasznosak, mert elfogyasztják a konyhakerti növényeket szívesen megtámadó kártevőket. Ezért is érdemes minél tovább marasztalni őket. Ennek egyik eszköze az odúk kihelyezése. Az Egyesület azt javasolja, hogy már szeptember és november között tegyünk ki az odúkat, hiszen ezeket a madarak nem csak költésre, hanem télen is használják éjszakázásra, viszont kiemelik, hogy odút kihelyezni soha nem késő. Az odúlakó énekesmadarak is márciusban kezdenek el fészket rakni.

Az MME útmutatója szerint a leggyakoribb színcinegéknek "B" típusú odúra van szükségük, amit otthon is könnyen elkészíthetünk. Az odút fenyődeszkákból állítsuk össze, a méretek az alábbi rajzon láthatók, a nyílás átmérője 3,5 cm legyen. A tetőt rögzítsük, de figyeljünk arra, hogy évente egyszer télen ki kell majd nyitnunk, hogy kitisztítsuk a fészkek maradványait.

Nagy fakopáncs

A leggyakoribb Magyarországon élő harkályféle, ami kevésszer kerül szem elé, de sokszor halljuk, ahogy a fákat kopácsolja. A fák lombkoronájában és törzsén élő rovarokat szedegeti össze, de télen a nagy fakopáncs is könnyebben talál magokat, terméseket, például a diót is feltöri erős csőrével. Gyakran repül bele a madárgyűrűzők madáretető köré kifeszített hálójába is.

Cinegefélék

A montázs tetején a széncinege (1), barátcinege (2), fenyvescinege (3) és kék cinege (4) látható. Az ország egyik leggyakoribb madara a széncinege, amit fekete fejéről, zöldes hátáról és sárga hasáról ismerhetünk meg. A cinegék nálunk telelnek és költenek. Általában kisebb rovarokat esznek, télen térnek át a magokra.

Őszapó

Az őszapók mindig csapatban mozognak, röptükben is jól felismerhetők megnyúlt, fekete faroktollaikról. Kertünkben a cinkegolyók akrobatái. Szentiván tökéletes élőhely számukra: kedvelik a fás-bokros területeket és ártereket, viszont a nyílt, pusztaszerű terepet nem szeretik.

Sárgafejű királyka

Az idei tél különleges vendége Pilisszentivánon a sárgafejű királyka. 2025. végén arra lettek figyelmesek a látogatóközpont munkatársai, hogy a szokásosnál több királykát hallanak és látnak mozogni a településen és a Jági-tónál egyaránt. Magyarország legkisebb madarai, a királykák, alig nyomnak többet, mint fél csomag sütőpor. Nevüket a fejük búbján viselt apró sárga „tollkoronáról” kapták. Az etetőre ritkán jönnek le, azonban akinek van a kertjében fenyőfa vagy tuja, érdemes hallgatózni és meglesni az ágak között ugrálva mozgó apróságokat. Apró ízeltlábúakat fogyasztanak, télen is ezek maradványait keresgetik a lombok rejtekében.

Csuszka

A fatörzseken sebesen „csúszkáló” madár. Könnyen megismerhető arról, hogy a törzsön fejjel lefelé is tud haladni – a fakopáncsok erre például nem képesek. A kérgek repedéseiben megbújó rovarokra vadászik, de télen szívesen fogyaszt bogyókat és magvakat is, ezért találkozhatunk vele a madáretetők környékén.

Vörösbegy

Könnyen felismerhető vörös begyéről és olajbarnás színű hátáról. A cinegékénél nagyobb testű, egészen az alkonyati órákban is aktív madár. A rovarok mellett csigákat, bogyókat és gyümölcsöket is fogyaszt. Télen óvatos vendég az etetőn, a lágyabb eleséget kedveli, mint például a natúr zsiradékok vagy az alma. Egészen az alkonyati órákban is aktív madár.

Keresztrejtvény (nem csak) gimiseknek

A skandináv keresztrejtvényt a szentiváni Korponay-Szabó Péter készítette elsősorban a fiatal, gimnazista korosztálynak.

Korponay-Szabó Péter tanárként dolgozik, szabadidejében pedig többek között rejtvényeket készít. Mestere, Mezey László – az ország egyik legismertebb keresztrejtvény-készítője – vezette be a rejtvénykészítés rejtelmeibe. Péter azt tanácsolja a kezdő rejtvényfejtőknek, hogy először azokat a válaszokat írják be, amelyekben biztosak. Tehát a hidrogén vegyjele mindenképpen a “H” lesz, de az 5 betűs zalai település lehet Hahót, Tófej vagy Lenti is.

Nem tragédia, ha egy-egy válasza rákeresünk az interneten. “Az t javaslom a kezdő rejtvényfejtőknek, hogy először nézzék meg, hogy maguktól mit tudnak megfejteni. Ha nem jutnak tovább egy fontos részen, teljesen elakadtak, akkor nézzenek utána” – tanácsolta Péter.

A rejtvényfejtésbe könnyen bele lehet jönni. Egyes kérdések vagy kérdéstípusok sokszor ismétlődnek. Péter a 4 betűs angol iskolavárost említette példaként, ami mindig “Eton” és gyakoriak a felkiáltójellel végződő utasítások is. Az írásjel azt jelenti, hogy az utasítást nem szó szerint kell érteni, hanem az abban szereplő szóból kell megalkotni a választ. Például az ebben a rejtvényben is szereplő “HÁTKÖZÉP!” utasítás azt jelenti, hogy a “HÁT” szó középső betűjét kell megadni.

A rejtvény készítője a fiataloknak és a kezdő rejtvényfejtőknek a szókeresőket és a könnyedebb skandináv rejtvényeket ajánlja.

Február 3. a magyar rejtvényfejtők napja. 1957-ben ezen a napon jelent meg először a rejtvényeket tartalmazó Füles magazin.

Bárdi Bálint

[illegible]

Testet és lelket ébresztő böjt

– amikor a lelassulás újra életre kelt

Február 18-án, hamvazószerdán kezdetét veszi a nagyböjt: egy olyan időszak, amelyet sokan még mindig elsősorban vallási hagyományként tartanak számon, pedig jóval többről szól, mint néhány hét húsmentes étkezésről. A böjt ma már nemcsak a hit gyakorlásának része, hanem egyre inkább a tudatos életmód egyik eszköze is. A test és a lélek egyszerre kap lehetőséget arra, hogy megpihenjen, megtisztuljon, és új lendületet vegyen.

A régi időkben a böjt sokszor nem választás volt, hanem szükség: a tél végére kiürült éléskamrák, a szűkös készletek kényszerít születtek. A tavasz friss terményeit gyakran üres gyomorral várták, anélkül hogy tudták volna, milyen jót tesznek ezzel a szervezetüknek. Ma már tudatosan fordulunk ehhez az ősi gyakorlathoz.

A pilisszentiváni Berta Klaudia dietetikus szerint a modern léböjt lényege egyszerű: gyógyteák, frissen préselt zöldség- és gyümölcslevek, tiszta víz. A főlegleges anyagok távoznak, az anyagcsere felpörög, a bélrendszer fellélegzik, az immunrendszer pedig megkönnyebbül.

Mit adhat nekünk a böjt?

A testsúly természetes csökkenését

A böjt során a szervezet a raktározott zsírokhoz nyúl, így a hasi zsír – amely számos betegség kockázati tényezője – csökkenhet. A böjt nem csodamódszer, de jó kezdőlökés lehet egy egészségesebb élet felé. A tartós eredményhez persze fontos, hogy később is mértékkel étkezzünk.

Segíti az egészséges sejtek felépülését

A böjt aktiválja a szervezet természetes „selejtező” folyamatait: lebontja az elhasználódott, hibás sejteket, és teret ad az újaknak. Ez a regeneráció alapja.

Kedvezően hat a szellemi teljesítményre

A böjt során termelődő fehérje, az ún. BDNF (agyi eredetű növekedési faktor) elősegíti az új idegsejtek képződését és az idegsejtek összekapcsolódását, vagyis hatékony eszköz a szellemi hanyatlás elkerüléséhez. Sokan számolnak be arról, hogy néhány nap után élesebb a gondolkodásuk, tisztább a fejük, könnyebben koncentrálnak.

Az emésztőrendszer fellélegzik

A gyomor és a belek végre pihenőt kapnak. A böjt különösen hasznos lehet puffadás, rendszertelen emésztés vagy enyhébb bélrendszeri panaszok esetén. Komolyabb betegségeknél azonban elengedhetetlen az orvosi egyeztetés – a böjt nem helyettesíti a kezelést, de kiegészítheti azt.

A böjt lelki oldala a modern ember számára

A mai ember élete tele van zajjal: értesítések, üzenetek, folyamatos információáramlás. A böjt ezért már nemcsak az ételről való lemondást jelenti, hanem egyre inkább

a mentális és digitális túlterheltség csökkentését is. A modern böjt lényege sokszor az, hogy visszatérjünk ahhoz a belső csendhez, amelyet a hétköznapi élet ritkán hallunk meg.

Hogyan készülünk fel a böjtre?

A böjt akkor működik jól, ha nem hirtelen vágunk bele, hanem fokozatosan készítjük fel rá a szervezetet és a lelket is. A böjt előtti napokban érdemes csökkenteni a húsfogyasztást, az édességeket, a koffeint és az alkoholt. Fogyasszunk több folyadékot: igyunk több vizet, gyógyteát. A böjt nem csupán fizikai folyamat, fontos, hogy lelkileg is ráhangolódjunk. A böjt első napjai fáradtsággal járhatnak. Ha lehet, tervezzünk be több pihenést, lassítsunk a tempón.

Lassan térjünk vissza

A böjt megtörése legalább olyan fontos, mint maga a böjt. Fontos a lassú, fokozatos visszatérés. Kezdjük könnyű ételekkel. A legjobb választás a híg leves, a párolt zöldség, a reszelt alma vagy a natúr joghurt. Ha túl sokat eszünk egyszerre, könnyen gyomorrontás lehet a vége. Inkább többször együnk keveset. Kerüljük a nehéz, zsíros, fűszeres ételt. A böjt utáni 1-2 napban még ne terheljük túl a gyomrot. Figyeljünk a test jelzéseire: mikor vagyunk valóban éhesek, mikor jóllakottak.

Vallási megtisztulás – a lelki felkészülés időszaka

A nagyböjt a keresztény egyházban a húsvéti előkészület 40 napos időszaka, amely hamvazószerdától húsvétvasárnapig tart és Jézus pusztai böjtölésére utal. Ez a bűnbánat, az elcsendesedés és a lelki megtisztulás ideje, amely segít méltó módon készülni Krisztus feltámadásának ünnepére.

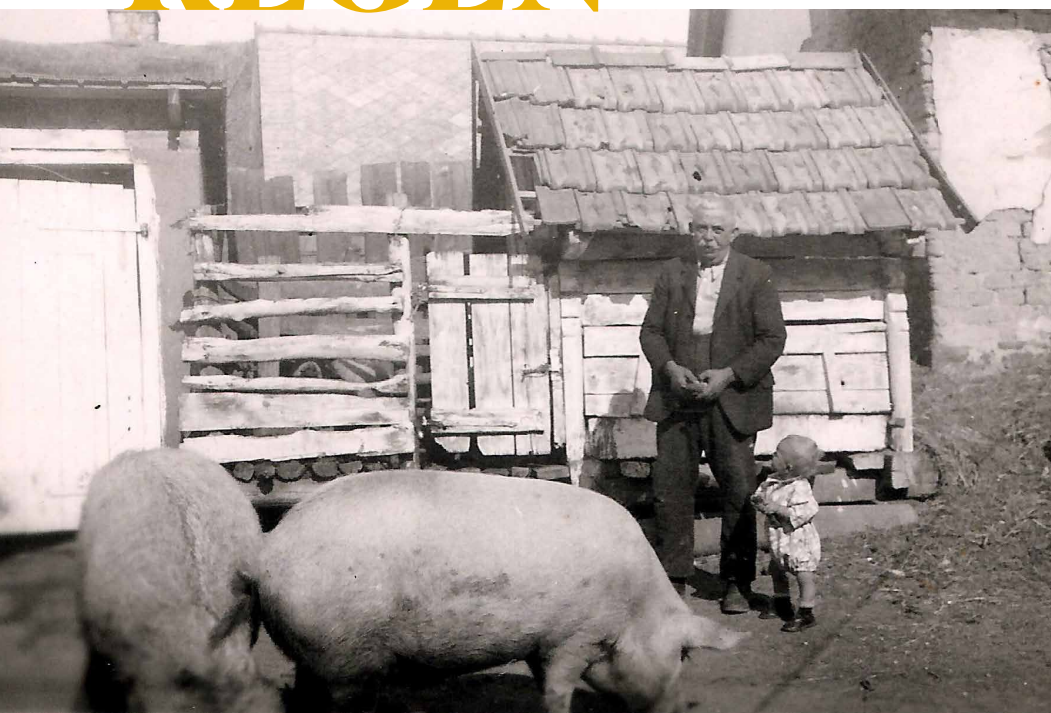
Nemcsak a kereszténységben, hanem minden vallási irányzatban jelen van évezredek óta. Célja a testi-lelki-szellemi harmónia megtalálása. A böjtölők nem egészségügyi okból mondanak le az ételről, hanem áldozatvállalás, vezeklés céljából, vagy el akarnak szakadni a testi síktól a mély lelkiiség felé. A vallási böjt szándéka mindig a benső magasztosság elérése, a szellemi, lelki tisztánlátás és megtapasztalás, amely évezredek óta vezette az embereket az őket bizalommal és szeretettel eltöltő hithez.

Kovács Veronika

Szentivánon régen és most: böllérek és disznóvágás

Ebben az új, „Szentivánon régen és most” címmel futó sorozatban azt mutatjuk be, hogyan dolgoztak egyes vállalkozók a régi Pilisszentivánon, és hogyan végzik szakemberek ugyanazt a munkát ma, 2026-ban. A múltat a Pilisszentiváni Helytörténeti Egyesület anyagai és fotói, valamint az érintettek családtagjainak visszaemlékezései alapján idézzük fel. Ebben a számban a böllérek világába és a disznóvágás hagyományába pillantunk bele.

RÉGEN

*Marlok Márton (1887-1965) unokájával és a gyermekei hizott sertéseivel.
Fotó: Helytörténeti Egyesület.*

*Schuck János 2000 környékén.
Fotó: Schuck György*

Főleg a rendszerváltás előtt sokan neveltek disznót Szentivánon. Sallai György, ma is dolgozó böllér, nagyot nevetett, amikor arról kérdeztem, hogy régen hozattak-e sertéseket disznóvágásokra az ország másik feléből. Voltak, akik maguknak vágták le a disznóikat, de sokan hívtak böllért segítségül, mindig több is dolgozott a faluban.

Az egyik ilyen szentiváni böllér Schuck János volt, aki 1942-ben született, a kilencvenes évekig vágott disznókat és 2005-ben hunyt el. Fia, Schuck György mesélte el a Szentiváni Újságnak, hogy mire emlékszik a gyerekkori disznóvágásokból.

János ács-állványozóként dolgozott, de télen, amikor rossz volt az idő és sokszor nagy hó esett leállt a munkával, nem ment fel a tetőre. Ilyenkor a fia elmondása szerint kiegészítésképpen böllérkedett. Persze ebből nem gazdagodott meg, jelképes összegeket és főleg húsárut kapott a háztáji vágásokért

cserébe. Jánost a katonaságnál a hadtáphoz osztották be, itt tanulta meg, hogyan kell a sertéseket feldolgozni. György szerint apja már az ő születésekor, tehát a hetvenes évek elején vágott disznókat Szentivánon.

Minden évben tartottak saját sertéseket is. A malacokat tavasszal vásárolták Tinnye környéki gazdáktól, aztán hazahozták és itthon nevelték, hízlalták egész évben. János felesége a Fekete Gyémánt étteremben dolgozott főszakácsként, innen tudtak ételmaradékot hozni az állatoknak.

Természetesen a saját disznóikat is feldolgozták, a kolbászok füstölését is egy közeli családtag végezte. György és bátyja János ellesték a technikákat édesapjuktól, tartottak is állatokat, de disznókat már nem vágna. Schuck János böllér-öröksége viszont tovább él: a családi anekdóta szerint a jól menő vörösvári hentes, Mester Tibor Schuck Jánostól kapta meg a kolbász receptjét, amit a mai napig használ.

A szentiváni 944. Szent Borbála Cserkészcsapat évek óta vág disznót és készít kolbászt, hurkát, szalonnát. Az eseményt a csapat felnőtt cserkészei szervezik, de a gyerekek is aktívan részt vesznek a munkálatokban. A délelőtti programja összetett: a cserkészek kis csapatokba szerveződve járnak körbe állomások között. Az egyik állomás a disznó feldolgozásában való segédkezés, a többi ponton a tájfutásról, elsősegélyről tanulnak vagy illatok alapján próbálnak meg felismerni anyagokat. Módli Huba csapatparancsnok a Szentiváni Újságnak azt mondta, hogy „a gyerekek lelkesen jönnek, ez egy szuper program, én is élvezem”. Hozzátette, hogy a disznóvágás nem csak a hagyományörzésről vagy a közösségi programról szól: az itt előállított húsokat a nyári cserkész táborban fogják a gyerekekkel elfogyasztani. Idén januárban 40 kg kolbászt, emellett szalonnát, csülköt és tökehúst készítettek elő a táborra.

A cserkészek a sertés feldolgozásához évek óta Sallai György segítségét kérik. „Lehetne rögtön pörzsölni is, de mi így csináljuk, ez a sváb módszer” – mondja Gyuri miközben a gyerekekkel együtt kaparja a teknőben fekvő sertés szőrét. Hozzáteszi, hogy ez a disznó valószínűleg azért ennyire szőrös, mert kint tartották és a nagy hidegben bundát növesztett. A cserkészek a disznót egy kecskemét mellett működő gazdaságtól vásárolták, akik élve szállították Szentivánra.

Az állatot Gyuri sokkolta, majd szúrta meg. Nemrég ment nyugdíjba, de hosszú évek óta dolgozik böllérként. Főleg telente hívják a környéken családi disznóvágásokhoz, ahol az a feladata, hogy irányítsa a háziakat, akik az ő felügyelete alatt dolgozzák fel a disznót. A szúrástól a kolbásztöltéséig koordinálja a munkálatokat és az eszközöket is hozza magával.

Gyuri 65 éves, de szerinte ő a legfiatalabb, aki böllérkéddel foglalkozik Szentivánon, ezért szívesen mutatja meg a fogásokat a fiatal cserkészeknek. „Mindenki fél a szúrástól” – mondja aztán elmeséli, hogy nemrég csak azért hívták egy vágásba, hogy megsúrja a sertést, a többi ők is meg tudták csinálni. Olyan a környéken sem ismer, aki még saját disznót nevel, mindenki, akivel dolgozik távolabb élő gazdáktól veszi az állatokat. Gyuri öt éve nevelt utoljára otthon disznót és sorolja, hogy miért nehézkes sertést tartani: nem szeretik a szomszédok, drága a takarmány, az ételmaradékot már nem lehet csak úgy elvinni éttermektől vagy iskolákból és állatorvosi előírásoknak is meg kell felelni. Illetve nehéz is megtanulni, hogy mire van szüksége az állatoknak „egy pár malac elhullik mire rájösz”, teszi hozzá nevetve. Pedig szerinte a saját disznó az igazi, „akkor biztosan tudod, hogy mit eszel”.

Volt olyan téli szezon, amikor 40-nél is több disznót vágott, most már minden évben egyre kevesebbet. Addig csinálja, ameddig bírja, „ameddig az ízületek bírják”.

Bárdi Bálint

FRECH GUMISZERVIZ

MIELŐTT ELINDULNA, NÉZZE MEG MIN GURULNA

FEBRUÁRI NYITVATARTÁS

Hétfő: 8:00-12:30, 13:30-17:00

Kedd: 7:30-12:30, 13:30-16:30

Szerda: 7:30-12:30, 13:30-16:30

Csütörtök: 7:30-12:30, 13:30-16:30

Péntek: 7:30-14:00

Szombat-Vasárnap: Zárva

ELÉRHETŐSÉGÜNK

+36 26 367 152

2084 Pilisszentiván, József Attila u. 37.

TÉLI ARCKEZELÉSEK

Savas hámlasztás

Tű nélküli mezoterápia

Ultrahangos bőrfiatalítás

AJÁNDÉK
KÉZÁPOLÓ
MASSÁZZSAL

IDŐPONTFOGLALÁS

Marlok Hanga

☎ 0620/425-32-30

📱 @enidoszepszszalon

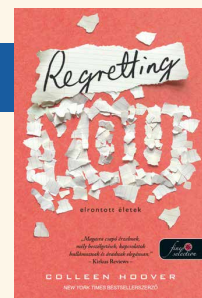
📍 SG Beauty&Barber, Pilisszentiván Szabadság út 76.

Könyvajánló a könyvtártól

Colleen Hoover: Regretting You – Elrontott életek (18+)

A történet egy tragikus autóbaleset utáni gyászt és a felszínre kerülő fájdalmas titkokat dolgozza fel, amelyek alapjaiban rengetik meg egy anya és lánya amúgy is törékeny kapcsolatát. Morgan és Clara kénytelenek szembenézni az elárulás érzésével és a múlt árnyaival, miközben próbálják megtalálni az utat a megbocsátás és az újrakezdés felé. Ez a szívbe markoló és érzelmileg intenzív regény mesterien mutatja be, hogy a legmélyebb fájdalom közepette is képesek vagyunk újra egymásra találni.

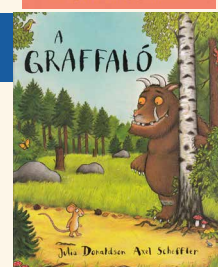
Linda Chapman: Cukor & fahéj (8+)

Hannah élete izgalmas fordulatot vesz, amikor családjával vidékre költöznek, hogy megnyissák saját különleges pékségüket egy hangulatos kisvárosban. A történet kedvesen mutatja be az újrakezdés nehézségeit, miközben a sütemények édes illata és az alakuló barátságok minden nehézséget áthidalnak. Ez a szívemengető olvasmány tökéletes választás azoknak a fiataloknak, akik szeretik a sütést és a mindennapi varázslattal teli, bűbajos történeteket.

Julia Donaldson: A Graffaló (3+)

A Graffaló egy zseniális és humoros történet egy apró egérkéről, aki észérvekkel és egy kitalált szörnyeteggel jár túl az őt megenni kívánó ragadozók eszén. A mese igazi fordulata akkor következik be, amikor a kisegér szembetalálkozik saját kitalációjával, a félelmetes, ám végül pórul járó Graffalóval. Axel Scheffler ikonikus rajzai és a fülbemászó, rímes szöveg miatt ez a könyv minden kisgyerekes család alapdarabja.

Dubiczki Eleonóra, könyvtáros

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

MENTŐK 112

Orvosi ügyelet, Tel.: 1830

RENDŐRSÉG 112

Körzeti megbízott: Papik András, Tel.: 06 20 489 6705

TŰZOLTÓSÁG 112

Pilisszentiváni Polgárőrség és Tűzoltó Egyesület
Tel.: 06 20 960 5680

KÖZTERÜLET-FELÜGYELET

Zrupkó Zsolt
Tel.: 06 70 682 7370

ORVOSI RENDELŐ

Pilisszentiván, Jóreménység u. 5.

Dr. Bozóóvá Bernadett

06 26 367 963
06 30 125 0705
bozomed.kft@gmail.com
Hétfő: 13-17
Kedd: 8-12
Szerda: 13-17
Csütörtök: 8-12
Péntek: (páros hét) 13-17
(páratlan hét) 8-12

Dr. Gábeli Márta

06 26 367 964
06 30 308 3100
Hétfő 8-12
Kedd 13-17
Szerda 8-12
Csütörtök 13-17
Péntek: (páros hét) 8-12
(páratlan hét) 13-17

A biztonságos betegellátás érdekében a személyes orvos-beteg találkozás előzetes időpont egyeztetést követően történik.

Ha valaki rendelési időn kívül lesz rosszul, elsősorban a saját háziorvosát próbálja meg elérni. Ha ez nem lehetséges, akkor az éppen rendelő, illetve készenléter tartó orvost kell megkeresni.

Dr. Nádor Emese foglalkozás egészségügygel kapcsolatban továbbra is elérhető, hétfőnként 9-11 óra között, időpont egyeztetés alapján. Tel.: 06 20 942 0373

FOGÁSZAT

Bejelentkezés: 06 26 367 988
Dr. Szabó Ildikó
Hétfő: 8-14
Kedd: 13-19
Szerda: 8-14
Csütörtök: 13-19
Péntek: 8-14 (iskola fogászat)
Időpont foglalás szükséges!

GYÓGYSZERTÁR

Tel.: 06 26 367 018
Hétfő-Péntek: 8-18
Szombat: 8-12
Vasárnap: Zárva

VÉDŐNŐK

Bencsik Mariann, Tel.: 06 70 319 5064
Bóka-Páva Eszter, Tel.: 06 30 149 4992

HULLADÉKSZÁLLÍTÁSI ÜGYF. SZOLG.

Vertikál Nonprofit Zrt.
Tel.: 06 22 366 029
ugyfelszolgalat@vertikalzrt.hu

POSTA

Tel.: 06 26 367 074
Hétfő: 8-12, 12:30-16
Kedd: 8-12, 12:30-14
Szerda: 8-12, 12:55-18
Csütörtök: 8-12, 12:30-16
Péntek: 8-12, 12:30-16

KÖNYVTÁR

Szabadság út 87.
06 26 366 075,
06 70 319 0695
konyvtar@pilisszentivan.hu
Könyvtár nyitva tartása:
Hétfő: zárva
Kedd: 13.00-19.00
Szerda: 09.00-16.00
Csütörtök: 15.00-19.00
Péntek: 08.00-12.00
Minden hónap első szombatján: 09.00-11.00

PILISSZENTIVÁNI NÉMET NEMZETISÉGI ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

Szabadság út 87.
Tel.: 06 30 634 2818
iskola@pilisszentivan.hu

NÉMET NEMZETISÉGI ÓVODA

Óvoda utca 5.
Tel.: 06 26 367 352
ovoda@pilisszentivan.hu

TÁJHÁZ

Szabadság u. 86.
Az épület látogatása és terembérlés előzetes egyeztetés alapján lehetséges.
Tel.: 06 70 382 4801
(hívható hétköznap 16:00 és 19:00 között)

RÉGÉSZETI KIÁLLÍTÁS

József Attila u. 9.
A kiállítótér egyeztetést követően látogatható.
Időpont egyeztetés (hívható hétköznap 9:00-16:00):
Frankhauser Péterné: 06 70 380 9559
Marlok Tamás: 06 20 519 8688

BÁNYÁSZ EMLÉKHÁZ

József Attila u. 11.
A kiállítótér egyeztetést követően látogatható.
Időpont egyeztetés (hívható hétköznap 9:00-16:00):
Kovács Zoltán: 06 20 373 2898
Csovics Balázs: 06 20 938 1514
Kovács István: 06 20 509 8125

GENERÁCIÓK HÁZA

Bányatelep 3.
Molnárné Baranyai Renáta
Tel.: 06 70 339 4993
generaciokhaza@pilisszentivan.hu

POLGÁRMESTER

Richolm Erik
Tel.: 06 70 372 4022
polgarmester@pilisszentivan.hu

ALPOLGÁRMESTER

Marlokné Somogyi Ildikó
alpolgarmester@pilisszentivan.hu

JEGYZŐ

Dr. Beregszászi Márk - helyettesítő jegyző
Tel.: 06 26 367 322
jegyzo@pilisszentivan.hu

PILISSZENTIVÁN ÖNKORMÁNYZATA

2084 Pilisszentiván, Szabadság út 85.
06 26 367 322
www.pilisszentivan.hu
hivatal@pilisszentivan.hu
Félfogadás:
Hétfő: 13-16
Szerda: 7:30-12, 13-17
Péntek: 7:30-12

HIRDETÉSI LEHETŐSÉG A SZENTIVÁNI ÚJSÁGBAN

Hirdetelmegrendelés:
pilisszentivaniujsg@gmail.com

Hirdetési méretek és árak

Hirdetési méret	Ár
1/1 200 x 287 mm	40 000 Ft
1/2 210 x 138 mm	20 000 Ft
1/4 95 x 138 mm vagy 68 x 200 mm	10 000 Ft
1/8 35 x 200 mm	5 000 Ft

IMPRESSZUM

Bárdi Bálint, felelős szerkesztő, fotós
Dr. Kovács Veronika, szerkesztő
Marlok Dorottya, grafikus
Címlapfotó: A község hókotró traktora munka közben a József Attila utcában 2026. január 8-án.
Következő lapzárta: 2026. február 26.
Elérhetőségünk: pilisszentivaniujsg@gmail.com
A lap kiadója:
Pilisszentiván Község Önkormányzata

Közös cél, közös befektetés: a jövőbe.

Örömmel osztjuk meg a hírt, hogy vállalatunknál a következő 3 évben egy 6,3 milliárd Ft-os beruházás fog megvalósulni, melyhez a Magyar Kormánytól 940 millió Ft támogatást kapunk.

A program legalább 20 új, magas képzettséget igénylő kutatás-fejlesztési pozíció létrehozását teszi lehetővé, illetve támogatja a magyar kollegák által indított szabadalmak magyarországi elsődleges bejegyzését is.

Ennek bejelentése céljából látogatott el hozzánk január 21-én Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter, Menczer Tamás országgyűlési képviselő, Joó István kormánybiztos, vezérigazgató, HIPA, dr. Budai Gyula miniszteri biztos, és Richolm Erik polgármester, akik nem csak kollégáinkat, de a sajtót is tájékoztatták a támogatásról.

gentherm.com

careers.gentherm.com

+36 26 567 957

cv@gentherm.com

Piliszentiván, Bányatelep 14.

Gentherm Hungary